

PRÍRODNÉ BOHATVSTVO

Muránskej planiny

ÚVOD

V zákutiach Muránskej planiny sa otvára fascinujúci svet flóry, fauny a jedinečného krasového reliéfu. Táto malebná oblasť, nachádzajúca sa v srdci Slovenska, ukazuje bohaté spektrum prírodných divov a unikátnych ekosystémov.

Flóra Muránskej planiny, s viac než 1400 druhmi cievnatých rastlín, nám poskytuje pohľad na rozmanitosť, ktorá vznikla v dôsledku rôznorodých geologických podmienok a mikroklímy. Z rozsiahlych lesov až po mokraďové spoločenstvá, táto krajina skrýva v sebe záhadné druhy, ktoré nás ohromia svojou odolnosťou a krásou.

Fauna, ktorá obýva túto oblasť, je rovnako fascinujúca. Od malých operencov, cez pestré druhy hmyzu, až po väčšie cicavce a vtáky, Muránska planina ponúka bohatú škálu života. V skalných štrbinách a na strmých svahoch nájdeme vzácne druhy, ktoré si našli domov v neprístupných miestach tejto krajiny.

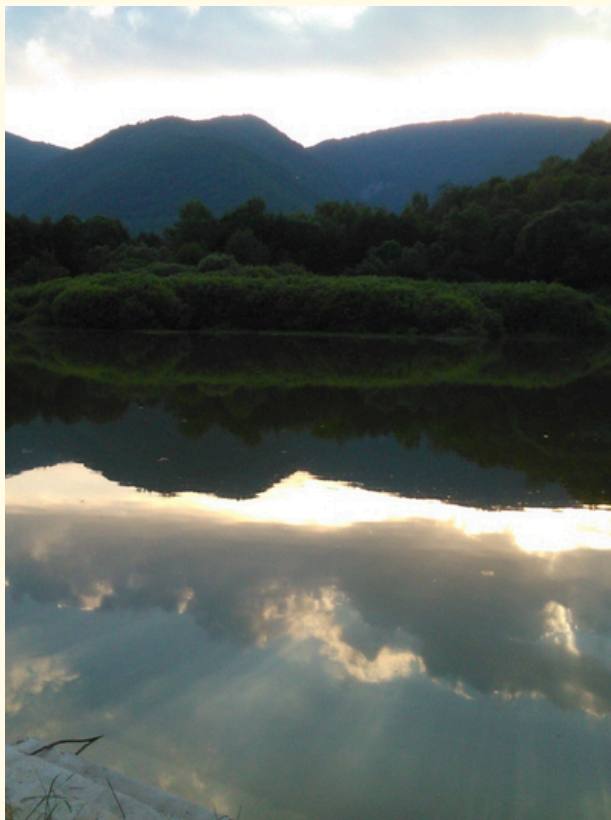
Krasové územie Muránskej planiny je ako geologický div, kde voda a čas vytvorili jedinečné skalné tvary, podzemné jaskyne a hlboké tiesňavové doliny. Záhadné krasové formy a ich histórie nám poskytujú pohľad na neustále meniace sa tvary krajiny, ktorá nás vtiahne do svojho prírodného divadla.

VODNÉ A MOČIARNE RASTLINNÉ SPOLOČENSTVÁ MURÁNSKEJ PLANINY

Systematický výskum vodnej a močiarnej vegetácie v širšej oblasti Muránskej planiny uskutočnili autori sledovanej štúdie. Skúmané územie bolo približne vymedzené na severe riekou Hron medzi obcami Bacúch a Červená Skala, na východe spojnicou obcí Červená Skala, Muránska Huta, Muráň a Tisovec, na juhu širším okolím mesta Tisovec a na západe údolím potoka Furmanec po Zbojskú, ďalej obcou Michalová a cez rovnomennú kótu smerom na Bacúch.

V jednom prípade výskumníci zaznamenali aj porasty vodnej vegetácie na pravej strane rieky Hron – v mŕtvom ramene pri Polomke.

Rybník v Muránskej Lehote

Študované územie patrí do geomorfologických celkov Horehronské podolie, Muránska planina, Stolické a Veporské vrchy. Z fyto geografického hľadiska spadá do okresov Slovenské rudohorie a Muránska planina v rámci obvodu predkarpatskej flóry Praecarpaticum, patriacej do oblasti západokarpatskej flóry Carpaticum occidentale. Lokalita pri obci Polomka už leží na pravej strane rieky Hron a je súčasťou okresu Nízke Tatry, obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát Eucarpaticum (cf. Mazúr & Lukniš 1980, Futák 1980).

Najnižšie položenou lokalitou, ktorú výskumníci zaznamenali, boli rybníky pri Muránskej Lehote s nadmorskou výškou 373–375 m, kde sa nachádza pestrá škála vodných a močiarnych spoločenstiev. Najvyššie položené spoločenstvá boli identifikované vo výške približne 970–985 m n. m., konkrétne asociácie *Glycerietum plicatae* a *Equiseto limosi-Caricetum rostratae*.

NÁLEZY A CHARAKTERISTIKA RASTLINNÝCH SPOLOČENSTIEV

Rastlinné spoločenstvá nezakorenených sladkovodných rastlín:

-Výskyt triedy Lemneta je vzácny, s dominanciou druhu žaburinka menšia (*Lemnetum minoris*).

-Porasty sú jednoduché, druhovo chudobné, s vysokou pokryvnosťou druhu *Lemna minor*.

-Výskyt druhu *Ceratophyllum submersum* v mŕtvom ramene Hrona je zaujímavý a geograficky výnimočný.

Ceratophyllum submersum

Sladkovodné rastlinné spoločenstvá tr. *Potametea*:

-Tieto spoločenstvá rastú v stojatých vodách s malým kolísaním hladiny.

-Zastúpené sú rôzne asociácie, napr. *Potametum natantis* s výskytom *Potamogeton natans*.

-Na mŕtvych ramenách Hrona sú spoločenstvá s druhmi *Ceratophyllum submersum*, *Myriophyllum verticillatum* a *Potamogeton pusillus*.

Potametum natantis

Trstinové spoločenstvá zv. *Phragmition communis*:

-Porasty tvoria litorálne spoločenstvá v antropogénnych vodných nádržiach.

-Vyskytujú sa rôzne asociácie, ako *Typhetum latifoliae* a spoločenstvo *Menyanthes trifoliata*-*Typha latifolia*.

Rastlinné spoločenstvá vysokých ostríc:

-Dominantné spoločenstvo je Equiseto limosi-Caricetum rostratae, rastúce v litoráli umelých a prirodzených vodných nádrží.

-Výskyt ďalších ostrícových porastov je vzácnejší a väčša viazaný na konkrétne lokality.

Equiseto limosi-Caricetum rostratae

FAUNA NA MURÁNSKEJ PLANINE

Členitý reliéf Muránskej planiny vytvára jedinečné a mimoriadne pestré stanovištné podmienky, ktoré umožňujú existenciu širokej škály živočíšnych druhov s rôznymi ekologickými nárokmi. Vďaka svojej polohe na rozhraní horskej karpatskej a panónskej oblasti sa tu prelínajú druhy typické pre chladnejšie karpatské prostredie s teplomilnými druhmi panónskeho typu. Táto kombinácia výrazne zvyšuje biodiverzitu územia.

Ťažko prístupné, skalnaté a málo navštevované časti národného parku poskytujú útočisko mnohým vzácnym a ohrozeným druhom živočíchov, ktoré tu nachádzajú pokojné prostredie pre svoj život a rozmnožovanie.

Lesy Muránskej planiny sú domovom typických karpatských šeliem – vlka dravého (*Canis lupus*), medveďa hnedého (*Ursus arctos*), rysa ostrovida (*Lynx lynx*) a mačky divej (*Felis silvestris*). Tieto druhy predstavujú vrchol potravovej pyramídy a zohrávajú významnú úlohu v regulácii populácií iných živočíchov, čím prispievajú k ekologickej rovnováhe územia.

Staré lesné porasty a neprístupné skalné zrázy poskytujú ideálne podmienky pre hniezdenie viacerých druhov dravcov a sov. Medzi najvzácnejšie patria orol skalný, sokol sťahovavý, sova dlhochvostá, kuvičok vrabčí a pôtik kapcavý.

Horské potoky, pramene a riečne úseky, ktoré napájajú nižšie položené toky, vytvárajú vhodné podmienky pre rôzne druhy rýb, obojživelníkov a bezstavovcov. Prítomnosť zdravých populácií rýb je kľúčová pre výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*), ktorá patrí medzi najvzácnejšie druhy našej fauny. Vydra je prísne viazaná na čisté vodné prostredie a jej výskyt svedčí o dobrej kvalite vodných ekosystémov Muránskej planiny.

Zaujímavou súčasťou potravovej siete týchto biotopov sú aj bociany čierne (*Ciconia nigra*), ktoré hniezdia v odľahlých lesných porastoch a živia sa drobnými rybami, obožživelníkmi a hmyzom. Občas možno pozorovať aj ich potravnú konkurenciu s vydrou, keď obe druhy využívajú tie isté vodné zdroje.

V najvyšších polohách Muránskej planiny, v hustých smrekových lesoch, sa vyskytuje vzácny tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), najväčší kurovité vták Slovenska. Tento majestátny druh, symbol panenských horských lesov, je mimoriadne citlivý na rušenie a úbytok vhodného biotopu, preto je jeho výskyt znakom zachovalosti horských lesných ekosystémov.

Podzemné priestory Muránskej planiny, vrátane početných jaskýň a puklinových systémov, poskytujú ideálne podmienky pre zimovanie netopierov. S 23 zaznamenanými druhmi z celkových 28 druhov netopierov Slovenska patrí Muránska planina medzi najvýznamnejšie územia pre ochranu týchto tajomných nočných živočíchov.

Fauna stavovcov Muránskej planiny zahŕňa viac ako 270 druhov, zatiaľ čo bezstavovcov je tu evidovaných viac ako 2700 druhov, vrátane mnohých vzácných a endemických foriem. Medzi najzaujímavejšie patrí behúnik *Duvalius szaboi szaboi*, druh viazaný na podzemné prostredie jaskýň, či snehulčík *Malthodes muraniensis* – endemický druh chrobáka, ktorý obýva teplé južné svahy s dubovými hrabinami. Na lesostepných lokalitách, kde sa vyskytuje jarva obyčajná (*Dictamnus albus*), bol zaznamenaný ďalší pozoruhodný endemit – drobcík *Dibolia oudai*, ktorý je viazaný výhradne na územie Muránskej planiny a Slovenského krasu.

Veľké cicavce:

Medveď hnedý (*Ursus arctos*): Medveď hnedý patrí k najväčším a najimpozantnejším živočíchom Muránskej planiny. Obýva najmä horské oblasti stredného, severného a severovýchodného Slovenska, pričom je rozšírený len na severnej pologuli. Hoci pôsobí nemotorne, medveď je výborný plavec a dokáže rýchlo šplhať. Medveď je plaché zviera a zvyčajne sa vyhýba ľuďom. Jeho prítomnosť možno často zistiť podľa stôp, trusu či poškodených stromov.

Vlk dravý (Canis lupus): Lesy Muránskej planiny sú dodnes domovom veľkých karpatských šeliem, medzi ktoré patrí aj vlk dravý. Zohráva významnú ekologickú úlohu, keďže pomáha regulovať populácie kopytníkov a udržiavať prirodzenú rovnováhu v ekosystéme. Hoci ako druh nie je celosvetovo ohrozený, niektoré jeho populácie sú v jednotlivých regiónoch na pokraji vyhynutia. www.botanickaifotopaleis.cz

Rys ostrovid (Lynx lynx): Na Muránskej planine žije aj rys ostrovid, ktorý patrí medzi najvzácnejšie európske mačkovité šelmy. Rys je zároveň najväčšia mačkovitá šelma Európy, typická vysokými nohami a krátkym chvostom s čiernou koncovkou. Uprednostňuje horské oblasti s členitým terénom a skalnatými svahmi, kde nachádza úkryt aj korisť. Rys sa živí najmä menšími cicavcami a vtákmi.

Jelenia zver (Cervus elaphus): Jelenia zver je bežná a často viditeľná v lesoch a na lúkach Muránskej planiny. Je dôležitou súčasťou potravinového reťazca a poskytuje potravu pre veľkých predátorov. Samce sú charakteristické mohutným parožíom, ktoré každý rok zhadzujú a potom znovu vytvárajú. Jelenia zver obýva najmä listnaté a zmiešané horské lesy so svahmi, lúkami a pasienkami.

Srniec hôrny (Capreolus capreolus): Srnčia zver je najmenším zástupcom čeľade jeleňovitých na našom území. Patrí medzi najčastejšie pozorované druhy v oblasti Muránskej planiny, kde obýva najmä okraje lesov a horské lúky. Živí sa prevažne bylinami, mladými výhonkami a plodmi, pričom citlivo reaguje na zmeny prostredia a rušivé vplyvy človeka. V zimnom období zlieza do nižších polôh, kde vytvára menšie skupiny.

Menšie cicavce:

Diviak lesný (Sus scrofa): Diviaky sú bežné v Muránskej planine a ich prítomnosť je často zreteľná podľa rozrytých plôch v lese, kde hľadajú potravu. Ide o spoločenské a veľmi prispôsobivé zviera, ktoré vytvára skupiny vedené staršími a skúsenými samicami – bachyňami. Živia sa prevažne koreňmi, hľuzami, plodmi, lesnými plodmi a drobnými živočíchmi. Úžitok prinášajú lesu kyprením opadanky a účinným ničením drobných zemných cicavcov a škodlivého hmyzu.

Líška obyčajná (*Vulpes vulpes*): Líšky sú adaptabilné zvieratá a možno ich často vidieť alebo počuť v noci. Vďaka svojej schopnosti prispôbiť sa rôznym podmienkam patrí medzi najrozšírenejšie šelmy Slovenska. Uprednostňujú neprístupné húštiny, kde si budujú brlohy s dvoma komorami. Jedna slúži ako zásobáreň a druhá ako ubytovňa. Žerie hmyz, červy, myši, zdochliny a obľubuje aj ovocie. V prírode vykonáva veľmi dôležitú selektívnu a sanitárnu službu.

Jazvec lesný (*Meles meles*): Jazvec je nočný tvor, ktorý obýva lesy Muránskej planiny. Je známy svojimi norami, ktoré môže obývať po celé generácie. Jazvec je všežravec, živí sa najmä bezstavovcami, plodmi a drobnými živočíchmi. Jeho prítomnosť naznačuje zachovalé a málo rušené lesné biotopy. Na jeseň si vytvára tukové zásoby, ktoré mu pomáhajú prežiť zimné obdobie, keď väčšinu času prespáva.

Sysel' pasienkový (*Spermophilus citellus*): Sysel' pasienkový je malý hlodavec, ktorý patrí medzi symboly Muránskej planiny. Je to denný hlodavec žijúci v kolóniách, ktoré na našom území majú zväčša niekoľko desiatok až stoviek jedincov. Pod zemou buduje systém chodieb, ktoré využíva ako úkryt, sklad potravy, výchovu mláďat či zimný spánok. Na Muránskej planine sa sysel vyskytujú predovšetkým v známej lokalite Biele vody, kde vytvárajú jednu z najväčších a najstabilnejších kolónií na Slovensku.

Vtáky:

Muránska planina je tiež domovom mnohých druhov vtákov, vrátane niekoľkých ohrozených a vzácných druhov.

Orol skalný (*Aquila chrysaetos*): Orol skalný hniezdi a vyskytuje sa aj na Muránskej planine, ktorá patrí medzi jeho hlavné oblasti výskytu v Slovenskom rudohorí. Je druhým najväčším hniezdiacim dravcom na Slovensku a zároveň patrí medzi najväčších, najrýchlejších a najobratnejších dravcov sveta. Jeho potravu tvoria najmä väčšie živočíchy, dokonca až do veľkosti líšky.

Sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*):

Sokol sťahovavý je ďalším vzácnym a prísne chráneným druhom, ktorý obýva oblasť Muránskej planiny. Je známy svojou neuveriteľnou rýchlosťou a obratnosťou pri love. Na Muránskej planine hniezdi predovšetkým na ťažko prístupných skalných bralách a vápencových útesoch, ktoré mu poskytujú bezpečné miesto na hniezdenie a dobrý rozhľad pri love koristi. Loví najmä menšie vtáky vo vzduchu, ktoré zráža presne miereným úderom.

Výr skalný (*Bubo bubo*): Výr skalný je najväčšia sova Európy a významný nočný predátor Muránskej planiny. Loví najmä menšie cicavce a vtáky, pričom vďaka svojmu vynikajúcemu sluchu a tichému letu dokáže korisť prekvapiť aj v úplnej tme. Uprednostňuje skalnaté oblasti, lesné svahy a tiesňavy, kde si buduje hniezda na opustených plošinách či v starých hniezdach iných vtákov. Výra možno občas počuť podľa jeho hlbokého a prenikavého húkania.

Plazy a obojživelníky:

Muránska planina je bohatá aj na rôzne druhy plazov a obojživelníkov, ktoré sú dôležitou súčasťou miestnych ekosystémov.

Jašterica zelená (*Lacerta viridis*): Tento nápadný plaz s intenzívne zeleným sfarbením patrí medzi najkrajšie druhy európskej herpetofauny. Na Muránskej planine ju môžeme pozorovať najmä na slnečných stráňach, okrajoch lesov, lúkach a skalnatých úbočiach, kde sa vyhrieva na kameňoch alebo pňoch. Je rýchla, obratná a plachá, takže pri vyrušení sa okamžite ukryje do vegetácie alebo pod kamene.

Zmija obyčajná (*Vipera berus*): Tento jedovatý had je v Muránskej planine vzácnym, no možno ju nájsť vo vlhkých lesoch, na okrajoch rašelinísk či horských lúk. Hoci je jedovatá, zmija je plaché a nenápadné zviera, ktoré sa človeku vyhýba. Uhryznutie nastáva len v sebaobrane, keď na ňu človek nešťastne stúpi alebo ju chytí. Živí sa najmä malými hlodavcami, jaštericami a žabami

Mlok obyčajný (Salamandra salamandra): Tento nápadne sfarbený obožživelník s čiernym telom a žltými škvrnami je typickým obyvateľom vlhkých listnatých lesov Muránskej planiny. Obľubuje prostredie v blízkosti potokov, prameňov a mokradí. Larvy kladie do čistej, studenej vody, ktorá je nevyhnutná pre ich vývoj. Hoci mlok žije často pri vode, dýcha pľúcami, preto sa pravidelne vynára k hladine, aby sa nadýchol čerstvého vzduchu.

Hmyz:

ohrozených druhov motýľov, chrobákov a ďalších bezstavovcov.

Modráčik čiernoškvorný (Maculinea arion): Tento vzácny a mimoriadne zaujímavý druh motýľa je považovaný za indikátor zachovalých a ekologicky stabilných biotopov. Je viazaný na suché lúky s výskytom materinej dúšky (*Thymus* sp.), na ktorej sa vyvíjajú jeho húsenice. Modráčik čiernoškvorný je nielen krásnym, ale aj mimoriadne zraniteľným druhom, závislým od súčasnej prítomnosti dvoch rôznych biotopov – kvitnúcich suchých lúk a hniezd mravcov *Myrmica*.

Jasoň červenooký (Parnassius apollo): Jasoň červenooký patrí medzi najkrajšie a najikonickéjšie motýle strednej Európy. Tento veľký, bielo sfarbený motýľ s charakteristickými červenými škvrnami na krídlach obýva slnečné, skalnaté svahy a horské lúky. Dospelé jedince majú len krátke obdobie aktivity, počas ktorého sa rozmnožujú a prispievajú k zachovaniu populácie.

FLÓRA NA MURÁNSKEJ PLANINE

Vďaka rozmanitej geografickej polohe Muránskej planiny, umiestnenej na pomedzí vyšších chladnejších pohorí a teplejších predhorí vytvára Muránska planina jedinečné podmienky pre rast širokého spektra rastlinných druhov. Flóra Muránskej planiny je bohatá a pestrofarebná. Viac než 1400 druhov cievnatých rastlín tu našlo svoj domov, čo je pozoruhodné, najmä ak vezmeme do úvahy jej relatívne malú rozlohu. Lesy tvoria väčšinu územia, a to až 87 %. Pôvodne dominujúce bukové a jedľovo-bukové lesy však pod vplyvom ľudskej činnosti ustúpili smrekovému porastom. Južné časti planiny sú domovom vápnomilných bučín, lipovo-javorových sutinových lesov a teplomilných dubových lesov. Náhorné časti charakterizujú bukové a jedľovo-bukové lesy s prítomnosťou smreka, zatiaľ čo severné časti sú obývané smrečinami a zmiešanými lesmi s prevahou smreka a buka.

V tejto pestronej krajine nachádzame množstvo vzácných a chránených druhov rastlín. Medzi najvýznamnejšie patria tis obyčajný (*Taxus baccata*), jarabina mišpul'ková (*Sorbus chamaemespilus*), jarabina Hazslinszkyana (*Sorbus hazslinszkyana*) a zemolez alpský (*Lonicera alpigena*). Na Muránskej planine sa zachovali aj prirodzené výskyty borovice horskej (*Pinus mugo*), najmä v oblasti Hrdzavej doliny, kde rastie v jednej z najnižších nadmorských výšok na Slovensku.

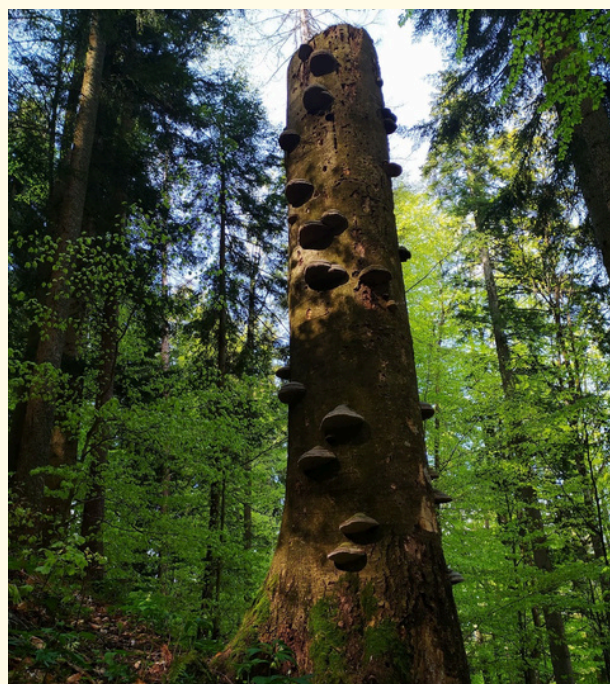
Lúky a pasienky dotvárajú mozaiku krajiny Muránskej planiny. Tradičné hospodárenie, ako je pravidelné kosenie a pasenie, pomáha udržiavať tieto oblasti v optimálnom stave pre život mnohých druhov rastlín, z ktorých mnohé sú ohrozené. V týchto lokalitách sa nachádzajú vzácne druhy ako mečík strechovitý, ľalia cibul'konosná, pavstavač hlavatý a mnohé druhy orchideí.

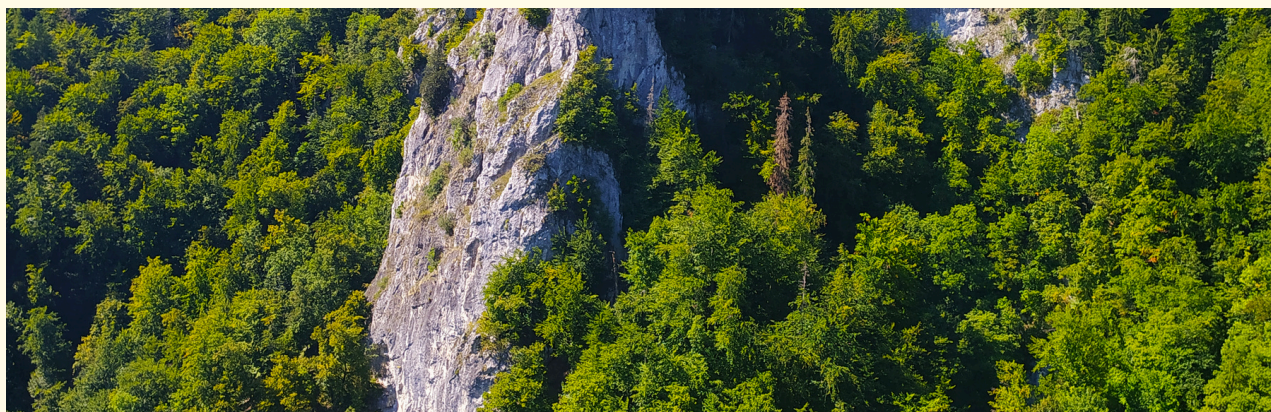
Mokrad'ové spoločenstvá, vrátane podmáčaných lúk, rašelinísk a pramenísk, patria k najcitlivejším a najohrozenejším oblastiam Muránskej planiny. Tieto oblasti nie len podporujú ekosystém, ale ukrývajú aj zriedkavé druhy rastlín, ako je prvosienka pomúčená, žltohlav najvyšší a ostrica Davalova.

Vegetácia na skalách a strmých svahoch, vrátane lykovca muránskeho a ďalších vzácných druhov, pridáva jedinečný rozmer k flóre tejto planiny. Tento endemit - lykovec muránsky, ktorý sa vyskytuje len na Muránskej planine, je reliktom z teplejších období treťohôr a predstavuje jedinečný prírodný poklad tejto oblasti.

KRASOVÁ KRAJINA MURÁNSKEJ PLANINY

Geologická stavba Muránskej planiny tvoria viaceré vrstvy hornín, ktoré sa v priebehu geologických období postupne ukladali na seba. V hlbokoj podložnej časti nájdeme kryštálické horniny z prvohôrneho obdobia, ktoré formujú severozápadnú časť Slovenského rudohoria. Na týchto horninách leží druhohorný sedimentárny obal z pieskocov a ílov, známy ako federátska jednotka. Nad ňou sa v príkrovovej pozícii nachádza turnaikum – súvrstvie tvoreného pieskocami, ílmi a vápencom.

Vrcholnú časť geologického profilu predstavuje muránsky príkrov, ktorý pozostáva z druhohorných vápencov a dolomitov pochádzajúcich z obdobia stredného triasu až spodnej kriedy. Práve tieto horniny tvoria masívny základ a charakteristickú podobu Muránskej planiny.

Počas treťohôr bolo územie opakovane zaplavené morom, čo dokladajú usadeniny zachované napríklad na chrbte Kaštera pri Tisovci. Následné vrásnenie spôsobilo opätovné vynorenie oblasti. V mladších treťohorách vznikol vulkán severozápadne od Tisovca, ktorý sa následne zdvihol na Magnetovom vrchu vďaka vulkanickej činnosti. Muránska planina sa nakoniec formovala počas štvrtohôr, kedy erózia vody, vetra a ľadu zmenila tvar tisoovského stratovulkánu a vytvorila vápencovo-dolomitickú planinu s rozlohou približne 160 km².

Dnes tvorí rozsiahla karbonátová planina, s desiatimi rôznymi typmi vápencov a dolomitov z druhohôr, centrálnu časť Národného parku Muránska planina. S prevahou hornín, ktoré sú náchylné na krasovanie, sa tu nachádzajú povrchové a podpovrchové krasové javy. Na území Muránskej planiny bolo doteraz zdokumentovaných viac ako 500 jaskýň a priepastí, vyše 50 ponorov a vyvieráčiek.

Medzi najvýznamnejšie patrí Jaskyňa Bobačka, vyhlásená za národnú prírodnú pamiatku. Ide o najrozsiahlejší známy jaskynný systém planiny, ktorého podzemné priestory presahujú tri kilometre a vyznačujú sa bohatou sintrovou výzdobou, dokumentujúcou dlhodobé pôsobenie krasových procesov.

VÝZNAM OCHRANY PRÍRODY

Muránska planina patrí k najvýznamnejším prírodným územiám Slovenska. Svojou rozlohou, geomorfologickou rozmanitosťou a druhovou pestrosťou predstavuje jedinečný ekosystém, ktorý je dôležitý nielen pre vedecký výskum, ale aj pre zachovanie biologickej rovnováhy v regióne. Ochrana prírody na Muránskej planine má niekoľko významov.

V ekologickom zmysle prispieva k stabilite klímy, zadržiavaniu vody v krajine a predchádzaniu erózii pôdy. Z hľadiska spoločenského má územie význam ako priestor oddychu, vzdelávania a ekologickej výchovy.

Muránska planina je zároveň kultúrnou krajinou, ktorú formovali generácie ľudí žijúcich v súlade s prírodou. Ochrana týchto území preto nie je len o zachovaní biodiverzity, ale aj o uchovaní dedičstva a identity regiónu.

PRÍRODNÉ BOHATSTVO AKO HODNOTA PRE BUDÚCNOSŤ

Prírodné bohatstvo Muránskej planiny nie je len súborom chránených druhov, krasových javov či lesných porastov. Je to základ identity tohto územia. Tvorí kulisu každodenného života, určuje charakter krajiny a ovplyvňuje spôsob, akým tu ľudia žijú, pracujú a oddychujú.

Hodnota tohto územia spočíva v jeho zachovalosti. V tichu lesov, v rozľahlých lúkach, v prirodzenom rytme ročných období. V možnosti zažiť krajinu bez nadmerných zásahov a bez straty jej autenticity. Takéto miesta sú čoraz vzácnejšie a práve preto si vyžadujú pozornosť a zodpovednosť.

Prírodné dedičstvo Muránskej planiny má význam nielen z ekologického hľadiska, ale aj z pohľadu budúcnosti regiónu. Je predpokladom rozvoja udržateľného turizmu, kvalitného životného prostredia aj zdravej komunity. Bez zachovanej prírody by región stratil svoju jedinečnosť aj konkurenčnú výhodu.

Ochrana prírody preto nie je prekážkou rozvoja, ale jeho podmienkou. Zachovanie lesov, vôd, biodiverzity a prirodzených procesov znamená investíciu do budúcnosti. Do prostredia, ktoré môže slúžiť ďalším generáciám – nielen ako miesto na návštevu, ale ako priestor pre život.

Muránska planina je dôkazom, že prírodné bohatstvo má hodnotu samo o sebe. Otázkou nie je, čo z neho možno získať, ale ako ho dokážeme zachovať.

Tento projekt je financovaný Európskou úniou z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti SR.